

La bomba MI5

Governs i tribunals del Regne Unit, Austràlia, Hong-Kong i Nova Zelanda, entre d'altres països, s'han vist enredats en la publicació de *Spycatcher*, les memòries d'un ex-espia britànic. Mentre el llibre es converteix en un *best-seller* als Estats Units i Canadà, se'n prohibeix la publicació a Gran Bretanya.

Mai l'aparició d'un llibre no havia donat tanta feina a tribunals i governs d'arreu del món, encara que es tractés d'una de les moltes memòries que espies peneditos han escrit sobre la seua professió. El cas de *Spycatcher* ha transcendit, sens dubte, els límits del secret per esdevenir una qüestió de llibertat d'expressió, tema que ara es qüestiona al Regne Unit. La baralla entre el govern conservador de Margaret Thatcher, decidit a prohibir la publicació del llibre, i la premsa anglesa, decidida a revelar parcialment les memòries de l'ex-agent, dura ja més d'un any i s'ha estès fora les fronteres britàniques. El darrer pas del govern britànic va ser acudir al Law Lords —el tribunal més alt del país—, que va dictar una sentència en contra de la publicació de fragments del llibre a la premsa anglesa, provocant el desacord dels diaris i d'altres jutges.

Tot va començar fa anys quan Peter Wright, ex-agent dels serveis secrets britànics, MI5, va jubilar-se després de treballar trenta anys a l'MI5, i va traslladar-se a viure a Austràlia. Wright va fer una sèrie d'acusacions que van provocar l'escàndol arreu del món; entre aquestes hi havia que Roger Hollis, cap de l'MI5 de 1956 a 1965, era un espia soviètic i que els serveis secrets britànics havien estructurat un complot per derrocar el govern laborista de Harold Wilson. Les revelacions s'anunciaven com la punta de l'iceberg que desacreditaven la tasca dels serveis d'informació britànics, amb nombrosos noms i detalls. La conspiració contra el govern legítim de Harold Wilson ha estat un dels temes del llibre que més curiositat ha suscitat i que més por ha provocat. Per uns quants anys les revelacions de

Peter Wright, ex-agent dels serveis secrets britànics MI5, i el seu llibre «*Spycatcher*», s'han convertit en l'odissea periodística i jurídica més polèmica a Gran Bretanya. La «fermesa» del gabinet Thatcher es fa cada dia més patent.

Conxa Rodríguez (Londres)

Aturar, com siga, l'«*Spycatcher*».

Peter Wright van quedar en l'oblit, fins l'any passat, que l'ex-espia va tenir 11 lletada la publicació del llibre que pensava publicar a Austràlia. Abans, un tribunal de Londres havia prohibit als diaris *The Guardian* i *The Observer* la publicació d'informacions basades en material del llibre.

En anunciar la publicació de *Spycatcher* a Austràlia, el govern de Margaret Thatcher va emprendre la persecució del llibre i va acudir als tribunals australians, i també al govern, per aturar l'aparició del volum, en base a raons de seguretat. El procés legal va durar tres mesos, i finalment va aturar-se l'aparició del llibre a Austràlia. A Anglaterra, alguns diaris com *The Independent* van publicar detalls de la

conspiració contra el govern laborista de Wilson. Automàticament, va ser processat el director de l'«atrevit» rotatiu, i s'inicià una guerra judicial d'apel·lacions i contra apel·lacions entre govern conservador i diaris que dura fins avui.

El passat mes de juliol el llibre *Spycatcher* va publicar-se, primer als Estats Units, després a Canadà, i aleshores la lluita va entrar en la rocambolesca fase que dura fins avui. Tres diaris anglesos —*The Sunday Times*, *The Observer* i *The Guardian*— van reproduir fragments del volum, al mateix temps que nombrosos exemplars creuaven l'Atlàntic i arribaven a Anglaterra extraoficialment. El Law Lords —un selecte tribunal integrat per un grup de jutges membres de la Cambra dels Lords i que constitueix l'escala més alta dintre la jerarquia judicial— dictava una sentència a favor del govern i prohibia continuar la reproducció del llibre per part dels tres diaris.

Mentre la premsa anglesa era obligada judicialment a silenciar les revelacions fetes per Peter Wright en el seu llibre, diaris d'arreu del món empenyeren la reproducció de fragments de *Spycatcher*. El primer va ser *The Scotsman*, un diari escocès que iniciava la publicació del llibre adduint que la sentència del tribunal anglès no afectava la legislació escocesa, que en aquest àmbit en gaudeix d'una de pròpia. El Law Lords va pronunciar-se de nou contra el diari escocès. A Hong-Kong, un dels sis diaris de llengua anglesa, *The South China Sunday Morning Post*, reprenia la publicació de les memòries de Peter Wright. A Nova Zelanda, el diari *The Dominion* feia el mateix, mentre que a Londres els tradicionals *speakers corner* —cada diumenge a la una, en una cantonada de Hyde Park— llegien paràgrafs de *Spycatcher*, encapçalats per diputats laboristes, i es posaven a subhasta exemplars del llibre. Tribunals de Hong-Kong i Nova Zelanda, a instàncies del govern britànic, aturaven la publicació del llibre per part dels diaris dels respectius països. La persecució del govern anglès contra països i diaris que publiquen extractes del llibre de Peter Wright continua arreu. El propassat 4 d'agost l'Institut Internacional de Premsa feia pública una nota en què criticava l'actitud del govern britànic, qualificant-la d'atemptat contra la llibertat d'expressió. Els diaris processats han manifestat la seua intenció d'acudir al Tribunal Europeu d'Estrasburg després d'esgotar totes les «mesures domèstiques» per apel·lar contra les sentències dels tribunals anglesos. □